

אוניברסיטת תל-אביב
הפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר
בית הספר למקצועות הבריאות
ע"ש סטנלי שטייר
החוג לסיעוד

היחידה ללימודי המשך בסיעוד

תוכנית הקורסים

לשנת לימודים תשע"ב
2011-2012

ראש החוג לסיעוד: ד"ר צביה בר נוי
ראש היחידה ללימודי המשך: ד"ר איליה קגן
עוזרת מנהלית: גילה סמרנסקי
מזכירת היחידה: עמליה בן חיים

קורסים כאלו אין בשום מקום אחר...

עמיתים יקרים,

היחידה ללימודי המשך של החוג לסייעוד מציעה לכם תוכנית מגוונת של נושאים לבחירתכם להנאה וקידום אישי, לעדכון והעשרת ידע מקצועי. זאת מתוך הכרת שאיפות וצרכים של עובדי בריאות באתרי הטיפול השונים. הקורסים המוצעים נבנו במחשבה רבה ומשלבים בהוראה מומחים בכל תחום. אנו מאמינים שהתוכנית המוצעת תעורר בכם עניין ותענה לציפיותיכם. בנוסף, תיצור הזדמנות למפגש לימודי-חוויתי בין אנשי המקצוע ולהעשרת הרקע לעבודה המשותפת.

מידע כללי

- הקורסים מיועדים לאחים/ות מוסמכים/ות ולאנשי מקצועות הבריאות.
- התוכנית בנויה עפ"י לוח הזמנים הנקבע ע"י האוניברסיטה.
- ההרשמה מתנהלת במזכירות החוג לסייעוד, באמצעות הדואר, לכתובת: החוג לסייעוד, ביה"ס למקצועות הבריאות, אוניברסיטת תל אביב, רמת אביב 69978. פרטים נוספים ניתן לפנות לעמליה בן חיים, מזכירת היחידה, בטלפון 03-6409660, או בפקס מס' 03-6409496 או לד"ר איליה קגן, ראש היחידה ללימודי המשך, באמצעות דוא"ל: kaganily@post.tau.ac.il
- פתיחת הקורסים מותנית במספר מינימלי של משתתפים בהתאם להחלטת היחידה ללימודי המשך.
- הלימודים בקורסים מזכים את המשתתפים בניקוד לגמול השתלמות, בהתאם להסכמי העבודה של כל מקצוע.
- במקרה מיוחד על הלומד לפנות אישית לקרן ההשתלמות שלו.
- היחידה אחראית להערכת הקורסים במהלכם ובסיומם.
- למסיימים יינתן אישור השתתפות בקורס ותעודת סיום (מותנה בהשתתפות ב-80% מההרצאות לפחות ועמידה במטלות לימודיות).
- הלימודים מתקיימים בבניין ריימונד של ביה"ס למקצועות הבריאות, בקמפוס האוניברסיטה, אלא אם פורסם אחרת.
- פרטים נוספים מופיעים גם בפרק לימודי המשך באתר האינטרנט של ביה"ס למקצועות הבריאות, החוג לסייעוד: <http://health.tau.ac.il/continuing-edu/nursing-continuing.html>

הרשמה ותשלום שכר הלימוד

1. הרשמה לקורס מותנית בשליחת טופס ההרשמה בצירוף דמי רישום ושכר לימוד.
2. תלמיד אשר שילם שכר לימוד כנדרש והודיע על הפסקת לימודיו חודש לפני מועד פתיחת הקורס, יוחזר לו שכר הלימוד ששילם בניכוי דמי הטיפול והרישום בסך 250 ₪.
3. תלמיד אשר שילם שכר לימוד כנדרש והודיע על הפסקת לימודיו שבוע לפני מועד פתיחת הקורס, יחוייב בדמי ביטול קורס בהיקף של 30% מגובה שכר הלימוד.
4. במקרה של אי-פתיחת קורס על פי החלטת היחידה יוחזרו למועמד דמי הרישום ושכר הלימוד במלואם.
5. הכניסה לשיעורים תותר רק עם הסדרת מלוא תשלום שכר הלימוד.
6. תלמיד שמימון לימודיו אושר ע"י מקום עבודתו, יעביר למזכירות היחידה טופס התחייבות לתשלום שכר הלימוד בצירוף טופס ההרשמה ודמי רישום ע"ס 250 ₪. את טופס ההתחייבות יש לקבל מאגף הכספים של המוסד המממן. אין תשלום של שכר לימוד חלקי לקורס.
7. תלמיד ישלם שכר לימוד ישירות ליחידה ללימודי המשך בסייעוד ויתאם עם מקום עבודתו/מוסד אחר/עמותה החזר חלקי/מלגה, שיימסרו ישירות לתלמיד, כמקובל.

לטופס ההרשמה יש לצרף **דמי רישום** ע"ס 250 ₪ (בצ'ק נפרד) **ושכר לימוד** בשלושה תשלומים:

1. בקורסים שנתיים או קורסים בסמסטר א' - לחודשים דצמבר, ינואר, פברואר.
  2. בקורסים שמתחילים בסמסטר ב' - לחודשים אפריל, מאי, יוני.
- לפקודת: אוניברסיטת תל-אביב, החוג לסייעוד.

קורסים בשנה"ל תשע"ב – 2011-2012

היחידה ללימודי המשך, החוג לסייעוד, אוניברסיטת תל-אביב

מועד הפתיחה והערות	מתכונת, יום לימודים	מרכזת הקורס	נושא הקורס
נובמבר 2011 בשיתוף עם המרכז הארצי להשתלות	שנתי, יום א' 16:00-20:00	רחל מיכוביץ' ד"ר תמר אשכנזי יעל ביסטריץ	"מתנת חיים" - היבטים נבחרים בתרומה והשתלת איברים
נובמבר 2011 בשיתוף העמותה לקידום הסייעוד בפריון ו-IVF ע"ר	שנתי, יום ב' 08:30-15:30	עליזה שגב-זהב	"התקווה להורות" - סייעוד בפריון והפריה חוץ גופית
נובמבר 2011 בשילוב עם תכנית המומחיות של משרד הבריאות	שנתי, יום ה' 08:30-15:30	עליזה יפה	להוסיף איכות לחיים - טיפול פליאטיבי

הקורסים יתקיימו באוניברסיטת תל-אביב - בניין ריימונד, ביה"ס למקצועות הבריאות

כל הקורסים שהתקיימו בשנת הלימודים הקודמת הוכרו על ידי משרד הבריאות לצורכי גמול השתלמות

לפרטים והרשמה:

גב' עמליה בן חיים, טל: 03-6409660, פקס 03-6409496, דוא"ל AmaliaB@tauex.tau.ac.il

ד"ר איליה קגן, ראש היחידה, kaganily@post.tau.ac.il או באתר: <http://health.tau.ac.il/>

קורס: "מתנת חיים" - היבטים נבחרים בתרומה והשתלת איברים

רחל מיכוביץ, ¹MA, RN, ד"ר תמר אשכנזי, ²PhD, RN, יעל ביסטריץ, ³MA, RN
¹ - מתאמת השתלות, מרכז רפואי רבין; ² - המרכז הלאומי להשתלות אברים

השתלת איברים הינו טיפול להצלת חיים במצבים של איברים חיוניים. בישראל ממתניים כיום למעלה מ-1000 חולים להשתלה. מדי שנה נוספים 30% חולים חדשים, כ-20% זוכים בהשתלה וכ-10% נפטרים בעודם ממתניים להשתלה. השגת איברים להשתלה תלויה בצוות הרפואי והסיעודי לאיתור מועמדים לתרומה, לטיפול בהם ולפנייה למשפחות. בין היתר הקורס יעסוק בהיבטים רפואיים, סיעודיים ופסיכו-סוציאליים של תרומות והשתלות איברים ורקמות תוך מיקוד והדגשת ידע ומיומנויות בתחום.

מטרות הקורס:

- לפתח מודעות רב תחומית בתהליך תרומת איברים ורקמות.
- לרכוש ידע ומיומנות בטיפול בתורם איברים.
- לרכוש מיומנויות טיפוליות לתמיכה במשפחות במצבי משבר ושכול פתע.

נושאים עיקריים:

- אפידמיולוגיה של תרומות והשתלות איברים ורקמות בארץ ובעולם.
- תהליך גיוס איברים ורקמות מהאיתור ועד ניתוח הנצלת האיברים.
- מוות מוחי - היבטים רפואיים, משפטיים והלכתיים.
- תרומות והשתלות איברים - היבטים רפואיים, משפטיים והלכתיים.
- התערבות במצבי משבר ושכול פתע - מודלים פסיכו-סוציאליים לליווי ותמיכה במשפחת התורם.
- ממצב של אי ספיקה סופנית של האיבר ועד החלפתו באיבר מושתל - היבטים רפואיים של השתלות איברים (כבד, כליות, ראות, לב ולבלב) ורקמות (קרניות, עור...).
- מיומנות הדרכה, תמיכה, תקשורת בין אישית למשפחות בשכול.

הלמידה תשלב:

הרצאות, סרטי וידאו, משחקי תפקידים עם שחקני תאטרון, דיונים קבוצתיים עם מנחי קבוצה מקצועיים.

דרישות הקורס:

נוכחות פעילה, קריאת חומר ביבליוגרפי, השתתפות בדיונים וניתוחי מקרים, בחינה/עבודת סיכום.

אוכלוסיית היעד:

אחיות מוסמכות בכל רמות העשייה. עדיפות תינתן לאחיות ממחלקות פנימיות וטיפוליים נמרצים, מתאמות השתלה, מתאמות מושתלים, אחיות ממרפאות מושתלים, מחלקת השתלות, דיאליזה וחדר ניתוח.

מסגרת הקורס

- מועד: סמסטר א' + ב', בימי א'.
- היקף: 28 מפגשים, שנתי, 112 שעות לימוד.
- בין השעות: 16:00-20:00
- גובה שכר לימוד: 2250 ₪.
- מועד הפתיחה: 20 לנובמבר 2011
- מקום: בניין ריימונד, ביה"ס למקצועות הבריאות, אוני' ת"א.

לפרטים - רחל מיכוביץ, טל': 05758069 - 050

קורס: "התקווה להורות" - סייעוד בפריון והפריה חוץ גופית

עליזה שגב זהב, RN, MA

מנהלת שרותי הסייעוד, אשפוז יום גינקולוגי כירורגי, המרכז הרפואי ע"ש ח. שיבא, תל-השומר
וחברת ועד עמותת ישראלית לסייעוד בפריון והפריה חוץ גופית

תיאור הקורס:

תחום ההפריה חוץ גופית הינו תחום חדש יחסית במדע הרפואה. ילדת "המבחנה" הראשונה לואיס בראון נולדה בברטניה בשנת 1978. מאז ועד היום זהו תחום המתפתח בקצב מואץ, הודות להתפתחויות, המחקר והטיפוליים החדשים, הרפואה מסוגלת לתת כיום פתרון לזוגות שעד לפני מספר שנים נשאר חשוכי ילדים. בישראל, תחום הפריה וההולדה תופס מקום חשוב בקרב נציגי כל הדתות והעדויות. טיפולי הפריה נפוצים ביותר ומספרם לנפש בישראל הוא הגבוה בעולם. יחד עם זאת, התהליך מלווה בעיות וקשיים המשפיעים על כל תחומי החיים, הקשורים הן למורכבות הטיפול והן להשלכות הפסיכו-חברתיות של חוסר פוריות וצורך להקים משפחה. אחיות הבאות במגע טיפולי עם זוגות בשלבים שונים של חוסר פוריות או טיפולים לפתרון הבעיה, נדרשות להכיר את כלל ההיבטים הביולוגיים, נפשיים וחברתיים הקשורים בנושא, ולתת מענה כוללני הולם לצורכי המטופלים. הקורס הנוכחי יבחן סוגיות נבחרות מתחום האי-פריה והטיפול בו. בסיום הקורס האחות תוכל ליישם את הידע שרכשה באופן מעשי במקום עבודתה, בהיותה ציר מרכזי בצוות הרב מקצועי.

מטרת הקורס: להקנות ידע וכלים לטיפול בזוגות העוברים טיפולי פריה חוץ גופית באשפוז ובקהילה.

עיקרי הנושאים

- מושגי יסוד בהפריה חוץ-גופית (IVF)
- זוגיות ומיניות
- אנטומיה, פיזיולוגיה ופתולוגיות של מערכת המין
- אתילוגיות ודרכי אבחון לאי פוריות האישה והגבר
- שלבי הטיפול בפריה חוץ גופית
- אמבריולוגיה והפרייה המבחנה
- ברור וטיפול בכישלונות חוזרים ב- IVF
- היבטים גנטיים בפריה חוץ-גופית
- תרופות ו-Assisted Reproductive Technology
- פיתוחים ושיטות עתידיות בטיפולי ART
- פונדקאות: סוגיות נבחרות
- פוריות במטופלות חולות סרטן
- אתיקה ומשפט בפוריות
- הלכה ותחום הפוריות
- מיקומו של הסייעוד בטיפול פריה חוץ גופית.
- אחות כמנחה של קבוצות תמיכה למטופלות.
- תפקיד האחות במצבים מייצגים (כשל שחלתי, תרומת ביציות או זרע, הפחתת עוברים, פונדקאות, שימור פוריות)
- תרומת ביציות
- בנק הזרע ותרומת הזרע

קהל היעד: אחיות מוסמכות ברמות הכשרה שונות, תינתן עדיפות לעוסקות בתחום בריאות האישה.

דרישות הקורס: נוכחות ב-80% מהשיעורים, קריאת ספרות וחומר רקע, עבודת גמר ובחינה מסכמת.

- מועד: סמסטר א'+ב', בימי ב'.
- היקף: שנתי, 168 שעות לימוד.
- בין השעות: 08:30-15:30
- גובה שכר לימוד: 2900 ₪.
- מועד הפתיחה: 14 לנובמבר 2011
- מקום: בניין ריימונד, ביה"ס למקצועות הבריאות, אוני' ת"א.

* בשנת הלימודים הקודמת ההכרה בקורס לצורכי גמול השתלמות הוענקה לאחיות בתחום בריאות האישה והמיילדות, לרבות פריה ובריאות הציבור.

לפרטים – עליזה שגב זהב בטל. 052- 6666436 או בדוא"ל: alizahav@sheba.health.gov.il

להוסיף איכות לחיים - טיפול פליאטיבי

עליזה יפה, MA, RN

אחות אונקולוגית מומחית בטיפול תומך

תאור הקורס:

עליה בתוחלת החיים בצד פיתוח טכנולוגי מואץ מביאה לגידול באוכלוסיית המטופלים הלוקים במחלות חשוכות מרפא ונמצאים בסוף החיים. על מנת לשמר למטופלים אלו ולבני משפחתם איכות חיים, תפקוד אופטימאלי, קידום נוחות ומניעת סבל, יש צורך בהתערבות מקצועית במתן טיפול תומך על ידי אחיות מקצועניות ומומחיות בתחום. טיפול תומך מוגדר על ידי ה-WHO כגישה טיפולית שמטרתה להשיג את איכות החיים הטובה ביותר האפשרית עבור מטופלים ובני משפחותיהם המתמודדים עם מחלה המאיימת על החיים, דרך מניעה והקלה על סבל באמצעות גילוי מוקדם, ניהול סימפטומים ותמיכה פסיכו-חברתית. האחיות באות במגע רציף עם החולה הנוטה למות ובני משפחותיהם, מנהלות טיפול כוללני תוך מתן דגש לשיפור איכות החיים הרווחה בסוף החיים. התערבויות אילו מחייבות ידע רחב ומעמיק ומיומנויות מתקדמות במתן טיפול תומך באיכות גבוהה. הקורס הנוכחי יתמקד בשתי אוכלוסיות יעד: (1) אחיות במסלול התמחות בטיפול תומך, בהתאם לדרישות תכנית התמחות מאושרת על ידי מנהל הסייעוד במשרד הבריאות ו-2) כלל האחיות בעלות תואר ראשון וקורס על בסיס בתחום הכרוני והכרוני-אקוטי (acute on-chronic) המעוניינות להעשיר את ידיעותיהן בנושא.

מטרת הקורס: להקנות ידע ומיומנויות בטיפול תומך לפרט ולמשפחה בכל מסגרות הטיפול

נושאים עיקריים:

- הטיפול התומך ואפידמיולוגיה	- שימור איכות חיים ושיקום
- ניהול סימפטומים מבוסס ראיות	- התמודדות עם המוות
- מדיניות בטיפול תומך	- תמיכה במשפחה ומשמעותיים אחרים
- תקשורת, תרבות ורוחניות בטיפול תומך	- דילמות אתיות בטיפול בסוף החיים
- טיפול תומך בילדים	- התמודדות עם מסירת בשורה קשה

קהל היעד - רופאים ואחיות לפי קבוצות יעד הבאות:

- א. אחיות מתמחות בטיפול תומך, בעלות אישור התמחות ממינהל הסייעוד
- ב. אחיות שאינן מתמחות - בעלות תואר ראשון, בוגרות קורס על בסיס בתחום הכרוני והכרוני-אקוטי

אמצעי הדרכה: הרצאות פרונטאליות, סדנאות, דיונים קבוצתיים

דרישות הקורס: עמידה במבחן מסכם (כלל הלומדים) ומטלה אקדמית (למסלול מומחיות בלבד)

היקף הכשרה:

- א. אחיות מתמחות בטיפול תומך - 225 ש"ל עיונית + מטלה אקדמית בהיקף של 75 ש"ל
- ב. אחיות שאינן מתמחות - 225 ש"ל עיונית

גובה שכר לימוד: ₪

- א. אחיות מתמחות בטיפול תומך - 4750 ₪ + 250 ₪ דמי הרשמה, סך 5000 ש"ח
- ב. אחיות שאינן מתמחות - 4000 ₪ + 250 ₪ דמי הרשמה, סך 4250 ש"ח

□ מועד: בימי ה', שני סמסטרים	□ היקף: שנתי, 225 ש"ל, 2 סמסטרים, 2011-2012
□ בין השעות: 08:30-15:30	□ מקום: בניין ריימונד, ביה"ס למקצועות הבריאות, אוניברסיטת ת"א
□ מועד הפתיחה: 15 לנובמבר 2011	□ הערה חשובה! התכנית מוכרת להתמחות על ידי מנהל הסייעוד

לפרטים לפנות לעליזה יפה בטל. 050-2099425 או בדוא"ל: aliza-y@012.net.il

טופס בקשה לרישום

קורס: _____

שם משפחה _____ שם פרטי _____ ת.ז. _____

מקצוע _____ תואר אקדמי _____ ותק במקצוע _____

קורסים והשתלמויות: _____

כתובת פרטית _____ מיקוד _____

טלפון: בבית: _____ עבודה _____ נייד _____

פקס _____ מקום עבודה: _____

מחלקה/יחידה _____ תפקיד: _____ כתובת _____

דוא"ל _____ @ _____

דוא"ל _____ @ _____

**טופס הבקשה יש לשלוח בצירוף המחאה ע"ס 250 ₪ - דמי הרשמה לקורס.
בלי המחאה המצורפת טופס ההרשמה לא ייקלט.**

תשלום שכר הלימוד:

ניתן לשלם בשלושה תשלומים שווים על פי פריסה כדלהלן: 15.11.11, 15.12.11, 16.01.12. המחאות יש לרשום לפקודת אוניברסיטת תל-אביב, החוג לסייעוד. את המחאה על 250 ₪ עבור דמי הרשמה יש לרשום בנפרד (הסכום נכלל בשכר הלימוד). הצ'קים יופקדו לאחר פתיחת הקורס בלבד. במקרה של אי-פתיחת הקורס התשלום יוחזר במלואו, כולל דמי ההרשמה.

מצ"ב המחאות לתשלום שכר הלימוד עבור הקורס:

המחאות: (1) על סך _____ ₪, (2) על סך _____ ₪, (3) על סך _____ ₪, (4) על סך _____ ₪

סך התשלום: _____ ₪, תאריך: _____ / _____ / _____ חתימה: _____